

Orchideeëntelling Kennemerstrand 2026

Zoals gebruikelijk hebben KNNV leden ook dit jaar weer de groenknolorchis (*Liparis loeselii*) en de honingorchis (*Herminium monorchis*) op het Kennemerstrand geteld. De telling was verdeeld over vier dagen: op 23 juni (voorloop), op 3 juli (gezamenlijk met zes deelnemers) en op 7 en 9 juli tijdens het maken van vegetatie opnamen (twee deelnemers) van de permanente kwadraten. Vrijwel de hele vallei is onderzocht volgens de telvakken die we sinds 2019 hanteren. Ruigten op delen van het Zuidervlak en de oever van het Kennemermeer zijn niet onderzocht.

We telden bloemstengels van honingorchis en planten van groenknolorchis, in bloei, vrucht of vegetatief. De waarnemingen zijn met GPS apparatuur ingemeten zodat de coördinaten van elk getelde plant of groepje van dicht bij elkaar staande planten bekend zijn. Eventuele dubbeltellingen konden daardoor eenvoudig opgespoord worden. Het hoogste aantal van een soort op unieke RD coördinaten is meegerekend in het totaal. Op basis van de GPS metingen is ook een verspreidingskaart gemaakt.

Foto 1 Honingorchis met rode klaver

In totaal zijn 439 bloemstengels van de honingorchis waargenomen en 130 planten van de groenknolorchis. De aantallen zijn veel lager dan in de topjaren 2018-2019 maar aanzienlijk hoger dan in de rampjaren 2024 en 2025 toen de vallei langdurig onder water stond. In 2025 konden met moeite nog 42 bloemstengels van honingorchis ontdekt worden en slechts 8 planten van groenknolorchis.

Bijzonder in 2026 waren de vele nieuwe kernen van honingorchis en de vestiging van groenknolorchis in laag begroeide veldjes van voornamelijk bonte paardenstaart (*Equisetum variegatum*) in het Zuidervlak. Typische locaties van consequent maaibeheer. Op matten van teer guichelheil (*Anagallis tenella*) met knopbies (*Schoenus nigricans*) die de laatste jaren bekend stonden als groeiplaats van de groenknolorchis, werden relatief weinig planten gezien. In het noorden was de Oostervallei opnieuw een groeiplaats van zowel honingorchis als groenknolorchis zoals in de jaren 2014-2017. Op nieuwe groeiplaatsen zijn in aanvulling op de tellingen ook enkele vegetatie opnamen gemaakt.

Joop Mourik, 21 aug 2026

Foto 3 Groenknolorchis op een mat van bonte paardenstaart

Foto 2 Groenknolorchis op een mat van teer guichelheil